

O rozwój lotnictwa polskiego.

W Radomiu tworzy się obecnie Cywilna Szkoła Pilotów L. O. P. P. Czy kupiłeś już bilet loteryjny na jej budowę? Bilety loteryjne nabywać można we wszystkich Komitetach Wojewódzkich i Powiatowych L. O. P. P. oraz w kioskach loterii państwowej.

Zderzenie pociągów.

Bruksela. 19. 2. (PAT.) Pociąg pasażerski zderzył się z pociągiem towarowym, przyczem 2 osoby zginęły a 20 odniosło ran.

Znowu żywiołowa katastrofa w południowej Ameryce.

Znaczący obszar republiki Peru nawiedziło gwałtowne trzęsienie ziemi. Wskutek silnych wstrząsów masy skalne zasypały koryta rzek, wskutek czego wielkie obszary zalane są wodą. W ziemi tworzyły się szczeliny, w których całe domy zniknęły wraz z mieszkańcami. Liczne ofiary w ludziach. Z powodu odcięcia od świata dotkniętych klęską okolice brak dotąd bliższych wiadomości o rozmiarach katastrofy.

Z czerwonego państwa.

Tyfus. Moskwa (AW.) Z szeregu doniesień prowincjonalnych sygnalizują o wybuchu epidemii tyfusu plamistego i powstaniu kilkunastu ognisk tyfusu w guberniach twerskiej, riazańskiej, i w niektórych powiatach gubernii moskiewskiej. Głównym rozsadnikiem epidemii są masy dzieci pozostających bez opieki. Dzieci te potworzyły całe bandy, które dokonują napaadów na ludzi starszych, ograbiłają zwłaszcza przejeżdżających na mniej ruchliwych szosach i drogach. Rząd sowiecki jest bezsilny w walce z plagą „dziecinia”.

Zmiany w armii (AW.) W dowództwie czerwonej armii ukraińskiej SSR. zajęte mają nowe zmiany. Szefem sztabu generalnego mianowany ma być Pułgaczow, jeden z najwybitniejszych agitatorów Kominternu. Usiądł u niego szef wojskowego okręgu ekaterynowosławskiego, Jastrebow, który ma być zastąpiony przez osobistego przyjaciela Stalina, Kardweliszwilego, b. przewodniczącego Rady Komisarzy Ludowych Gruzińskiej SSR. Zmiany te mają przedsięwzięciem na celu walkę z nacjonalistyczno-separatystycznymi tendencjami, które coraz bardziej zyskują na sile wśród pułków ukraińskich.

Napad na bank Ryga (ATE.) Donoszą z Moskwy, że w Leningradzie na tamtejszy oddział banku państwa dokonano śmiałego napadu bandycki. Kasjer został zastrzelony. 2 urzędników rannych, a reszta personelu steroryzowana przez bandytów, którzy przybyli do banku samochodem. Cała zawartość kasy wynosiła z górą 100000 rubli. Stała się łupem rabusiów.

Sledztwo w sprawie „Italii”. Rzym. (ATE.) Sledztwo w sprawie ekspedycji polarnej generala Nobile jest już ukończono. Cały materiał po uporządkowaniu zostanie przedłożony w najbliższym czasie Mussolinimu do zaopiniowania.

70 stopni. W całej Syberji panują niezwykle mrozy. W Jakucku notowano 70 stopni poniżej zera. Według urzędowych danych 25 osób w tym 9 dzieci zmarło na śmierć.

19 ofiar katastrofy. W Meksyku w miejscowości Monterrey zawalił się budynek wojskowy w czasie nocy. W baraku tym znajdowała się kompania wojsk rządowych, składająca się z rekrutów. Z pod gruzów baraku wydobyto 7 zabitych oraz 13 ciężko rannych.

E. W. PIERCE

Córki milionera.

Powłóść, (przekład z angielskiego)

127)

Ciąg dalszy.

Przymrużaj się na widzenie najpiękniejszej twarzy w świecie. Mówię ci coś rzadkiego! Od paru dni przebiegam was z sobą zaznajomić, ale zawsze coś stało na przeszkodzie. Przy sposobności opowiem ci historię jej życia, jest to nader interesująca, tymczasem...

Imieciśm służący otworzył drzwi i weszła do salonu, młoda dziewczyna, ze zwojem nut w ręku. Przynależał grzeczliwie, że w pokroju panny Vane było zachmurzenie, a przytem cięciwki adamaszkowe osłony i skien do reszty porzucił go światła.

Powstała ze sofy, aby swego gościa powitać. Szarlota, wesoła zwa postać zupełnie zaslania barona. Mercy więc nie widziała nikogo oprócz swojej przyjaciółki, która szerzej uśmiechnęła się, rzekła:

— Właśnie ci się stało, Etela wczoraj przyjechała z Hawru. Musiała ona wiele wyprzeć, chociaż mało o tem wspomina. Kazała pani oznajmić, że chciałaby z panią się widzieć, aby jej powiedziała coś bardzo ważnego, a co się tyczy właśnie pani. Proszę, idź pani do niej natychmiast. Biedaczka choruje i słabnie na ciele i na duszy.

Szarlota wyjechała przez podzw.

— Etela w Nowym Jorku i niezapomniała Boże, mój Boże! A gdzie jest baron?

Ach, rozumiesz już nie potrzebujesz nic mi powiadać. Wszakże on ja opuścił!

— Był może, aby tylko nie gorzej jeszcze. — godała smutnie Mercy. — Mówiła, że musiała ucie-

Z POGRANICZA.

KRONIKA.

Platék, dnia 22. lutego 1929 r.

† S. dz., Kat. ś. Piot. w Ant.

Wsch. sl. g. 6 m. 38. Zach. sl. g. 17 m. 1.
Wsch. ks. g. 15 m. 26. Zach. ks. g. 7 m. 3.

Wzrosty według sprostowań Stacji Meteorologicznej Sandomiersko-Wielkopolskiej: Hadowi Nastos w Antosinach. Czwartek, dnia 21. 2. godz. 7 jano: Temp. powietrza — 11,9, ciśnie, pochmurza warstwa śniegu grubości 10 centymetrów atmosferyczne 773,0 wilgotność 93,0 W ubiegłą dobę temperatura najwyższa — 12,3 najniższa — 20,4. Ilość opadu 0,2

LESZNO.

1) Miejscowy Czerwony Krzyż. Dział o godz. 7.30 wiecz. w Hotelu Polskim odbył się roczne walne zebranie Miejskiego Czerwonego Krzyża.

2) Ministerium Mehi Pańskie. Wierzejmie doniesimy Szan. Obywatelstwo i zaproszonym Towarzystwom, że przedstawienie, które się odbyło miało w Strzelnicy 17 hm. z powodu wielkiego śniegu odłożone zostało na niedzielę 3 marca br. Bliższe szczegóły później Zarząd H. Zakonu.

3) Stowarzyszenie Uczestników Państwowych Samorządowych i Komunalnych. Przypomina się o dzisiejszym zebraniu o godz. 8-mej wieczorem w Hotelu Polskim. Wykład p. prof. Sąpina.

4) Kółko rolnicze. W niedzielę, dnia 24. hm. o godz. 11.30 na sali p. Iłskiego w Ryunku odbędzie się zwykłe miesięczne zebranie Kółka rolniczego. — Referat wygłosi p. dyr. Góralewski. O liczny udział członków prosi Zarząd.

5) Apel do Obywatelstwa. Pragnąc przysięść z dalszą pomocą dla niemożliwej działy zwracają się ks. proboszcz Jankiewicz za naszym pośrednictwem do Szanownego Obywatelstwa z prośbą o użyczenie niedoli najdotkliwiej dotkniętym przez surową zimę. Chodzi o ofiarowanie dla dzieci szkolnych chłopców i dziewcząt używanej odzieży wszelkiego rodzaju, a więc i takiej, którą bądź ze względu na rozmiar, bądź zużycie (byłe materiał się jeszcze nadawał) trzeba i można było przerobić. Uprasza się o odsyłanie tak skawie ofiarowanej odzieży do Powszechnej Szkoły Żeńskiej, gdzie przyjmują ją p. Gryczka. Zaznaczyć należy, iż z powodu braku odpowiedniej odzieży jest dla wielu dzieci bardzo trudno uczęszczać do szkoły i do kościoła, tembardziej, że niebawem silne mrozy wciąż trwają. Biorąc pod uwagę wynikające stąd szkody dla młodego pokolenia, które jest przecież przyszłością narodu, spodziewać się należy, że Szanowne Obywatelstwo, wrażliwe na niedole bliźnich, weźmie sobie gorąco do serca apel Wielebnego Ks. Proboszcza i da nowy dowód swej ofiarności. Naturalnie, idzie o jak najwięcej pośpiech, aby zapobiec przykrym następstwom chłodu i idzie o to, że szczególnie w tym wypadku da podwójnie, kto da szybko.

6) Godzina naśladowania. Wywołana przez twarzą zimę niedza wśród dzieci szkolnych — śle odzianych i głodnych, spowodowała ks. proboszcza Jankiewicza do wspomnienia tych najbardziej potrzebujących. Dlatego wydziała się przez całą zimę ciepłe śniadania, z których korzysta dziennie około 150 dzieci. 13 m. bież.

przeznaczył ks. Proboszcz większą sumę na zakup odzieży. Sprawiono za sumę 426,10 zł — 14 p. pończoch, 2 kamizelki, 21 par majtek, 10 par trzewików ciepłych, 2 p. skórzanych, 11 p. drewniaków. Firma Olejniczak darowała 2 staniczki, 1 p. majtek, 1 p. rekawiczek, 1 czapkę, 1 szal i kilka rzeczy przenoszonych; firma Kotlarscy 1 p. majtek tryk., firma Kosińska 5 kapeluszy aksam., firma „Wygoda” 12 reszek materiału i 2 czapczki. P. prof. Sypniewski 10 zł, C. Z. kilka rzeczy przenoszonych, również p. M. i p. W. kilka rzeczy przenoszonych. Tem wszystkim zaopatrzone 70 dzieci. — Podając niniejsze do wiadomości, czynię to by powyższy przykład był bodźcem dla „Szan. Obywateli”, których się prosi o dalsze dary. Żurkiewicz, kier. żeńskiej szk. p.

7) Doroczne Walne Zebranie członków Koła T. N. S. W. W Lesznie odbędzie się w piątek, 22. lutego 1929 r. w sali fizykalnej seminarjum męskiego o godz. 8-mej wieczorem z następującym porządkiem dziennym: 1. Zapalenie. 2. Sprawozdanie z czynności Koła za rok 1928. 3. Sprawozdanie finansowe. 4. Ustalenie dotychczasowego Zarządu. 5. Wybór nowego prezesa. 6. Wybór Zarządu — Komisji Rewizyjnej i Rozjemczej. 7. Wolne wnioski. W razie braku kompletu drugie Nadzwyczajne Walne Zebranie odbędzie się o godz. 8.30 wieczorem. (—) Michał Kurzemski, sekretarz (—) Dr. Jan Wórczak, prezes.

8) Wyrok w rozprawie za obelgę. Wczoraj o godz. 3-ciej popołudniu w Sądzie Grodzkim w Lesznie odbył się wyrok, jako epilog dwudniowej rozprawy (w dniach 13 i 14 b. m.) wywołanej przez oskarżyciela prywatnego p. Misiaka przeciw prof. Mściśzowi z Leszna. Wyrok skazuje p. prof. Mściśza w myśl paragrafów 185, 186 i 187 u. k. na 300 zł grzywny z ewentualną zamianą na 30 dni aresztu. Poza tem p. M. ponosi koszty postępowania karnego. I obelga rzuczona na p. Misiaka odwoła w „Głosie Leszczyńskim”. Od powyższego wyroku zamierza p. Mściśz wnieść apelację do Sądu Okręgowego.

PONIEC.

9) Wypadek przy pracy. Podczas młócenia zboża gospodarz B. z Drzewiec został z powodu własnej nieuwagi pokaleczony w nogę. Rannego przewieziono do zakładu SS. Miłosierdzia im. św. Stanisława w Poniecu (lg.)

10) Nagła śmierć. Przed kilku dniami zmarł nagle Czesław Ruda, skarbnik miejscowego koła Związku Inwalidów Wojennych. (l. g.)

KROTOSZYN.

11) Zebrania a mrozy. Zebranie Tow. Właścicieli Nieruchomości wyznaczone na 19 b. m. na sali Hotelu Wielkopolskiego nie odbyło się z powodu nieprzybycia dostatecznej liczby członków. Termin nowego posiedzenia nie został ustalony z powodu mrozów, wpływających ujemnie na zebrania. (sp.)

12) Sprawozdanie z zebrania W. T. K. R. Onegdaj odbyło się walne, roczne zebranie Wielkopolskiego Towarzystwa Kółek Rolniczych na powiat krotoszyński podajemy w dzisiejszym numerze „Przyjaciela Rolnika” (dodatek dz. „Głosu”) str. 4-ta.

— Otóż to — ma znaczyć, że ten człowiek, którego pani znać jako barona Strozzi, ma jeszcze dwa inne nazwiska! — mówiła Mercy występując tutaj jako aniol zemsty. — Jeden z tych jest signor Discordo, profesor muzyki, pod tem nazwiskiem znam go przed trzema laty, drugie dla mnie również obce i nieznane, jak zapewne i dla pani jest: Adolf dawniejszy sługa hrabiego Stahl!

— Pełen wściekłości i oburzenia, baron stracił nie odstupując go nigdy zimną krew.

— Cóż u katal! Skąd pani wieś o tem? — zasyzczał. — Czyżby ten niegodziwiec miał mnie zdradzić?

— Słyszysz pani, właśnie jego słowa go potępiają! — zawołała Mercy. — A teraz jeszcze opowiem pani w jaki sposób najpierw zabrałam znajomość z jej narzeczoną.

I w gorących wyrazach usprawiedliwionego gniewu opowiadała Mercy historię swego przedśladawcy i swego wzięcia.

— Człowiekowi temu zawdzięczałam najsmutniejszą chwilę mego życia! — mówiła wskazując na barona. — Spójrz pani, wini wypłynąć na jego czoło! O, droga pani, powiedz, że uwierzyłam moim słowom, że jesteś przekonana, że powiedziałam ci szczerą prawdę!

Szarlota bezprzymiennie prawie usunęła się na kresło. Strozzi pobiegł ją ratować. Czyż i teraz miał stracić bogactwa zdobyte? Nie, trzeba było się nie przejmować.

— Obojętne Szarloto! — błagał załamując ręce.

— To nie prawda, przedstawiam ci Pannę Sardię nie jest ona takową, myślałam, że ja miałam ją uwieść! Stędy to wesoły humor jej fantazji! Ty jesteś moim narzeczoną, nie możesz nie uwierzyć mi, nie możesz nie uwierzyć, że to jest żona, która nie może być...

— Właśnie tak!

ZDUNY.

zy) Piąta rocznica. W ubiegłą niedzielę tuł. Tow. Powstańców i Wojaków obchodziło piątą rocznicę założenia przy udziale wszystkich miejscowych towarzyszów. O godz. 9.30 odbyło się uroczyste nabożeństwo z okolicznościową przemową i odśpiewaniem hymnu narodowego. Następnie ruszył wspaniały pochód ze sztandarami na bliski cmentarz, gdzie przy mogile poległych pod Zdunami złożono wieńce. — O godz. 12-tej rozpoczęło się walne zebranie roczne i na ubiegłe pięć lat. Przy następujących wyborach zostali wybrani: drh. Szarejko, prezes; Budzyński, sekretarz; Kamiński, skarbnik; i Wąchalski komendant. Podczas zebrania poruszono sprawę sprowadzenia poległych spoczywających na cmentarzu w Miłoczu zagranicą. W lutym przyszłego roku Zduny obchodzą 60. rocznicę założenia przylątku ostatecznego do Międzyzdrojów — do Polski. — We wtorek 19-go bm. odprowadzi się żałobne nabożeństwo za zmarłych poległych bohaterów.

Zjazd delegatów kół śpiewaczych okręgu XII.

Zarząd Okręgu XII Wielkop. Zw. Kół Śpiew. zawiadamia, że dnia 3 marca, br. odbędzie się w Lesznie w lokal up. Ilskiego w Ryńku o godz. 11-tej przedpoł. roczne walne zebranie delegatów Kół śpiewaczych okr. XII. Porządek obrad jest następujący:

1. Zagajenie.
2. Stwierdzenie obecnych delegatów.
3. Odczytanie protokołów:
 - a) ostatniego walnego zebrania rocznego.
 - b) ostatniego nadzwyczajnego zebrania deleg.
4. Komunikaty Zarządu:
 - a) sprawa składek do okręgu.
 - b) omówienie sprawozdań rocznych poszczególnych Kół.
 - c) sprawa Zjazdu Wschodniowiańskiego.
5. Wnioski do uchwały delegatów i zarządu okr.
6. Wolne głosy.
7. Zakończenie.

O liczne przybycie delegatów uprasza Zarząd Okr. XII. Wlkp. Związku Kół Śpiewaczych.

WIELKOPOLSKA.

w) Pokrzywnica. (Pożar w majątku.) W Pokrzywnicy w powiecie poznańskim wybuchł w dniu 16. bm. groźny pożar. Spaliła się wielka stodoła dworska ze zbożem i maszynami rolniczymi, świniami i śpichlerz. Straty ocenia się na blisko 60 000 zł. Właścicielem majątku jest p. Dylecizkowska. Podejrzewa się, iż ogień został podłożony.

w) Września. (Najeżony przez pociąg.) W nocy na 19 bm. na stacji Książno w powiecie wrzesińskim najeżony został przez pociąg Leon Tomasz, zamieszkały w Jarocinie. Śmierć nastąpiła natychmiast.

w) Szamotuły. (Z niedzy chleba utopił swe dziecko.) W tych dniach przybyła do Szamotuł kobieta z trzyletnim dzieckiem na ręku. Ponieważ szła już kilka dni pieszo, i nie miała dla swego dziecka żadnego utrzymania, postanowiła dziecko swe z rozpaczy o dalsze utrzymanie utopić. Powiadomiona o tem Policja zajęła się ową nieszczęśliwą kobietą z dzieckiem. Stwierdzono, że była to kobieta z pod Krakowa, która z biedy szukała w Wielkopolsce zatrudnienia.

w) Wyrzysk. (Maszynista pod wywrócenie lokomotywy.) Z powodu poknięcia szyny na torze wąskotorowej kolejki powiatowej Łobżenica—Szczepanów (powiat wyrzyski), wywróciły się będące w biegu dwa parowozowe kolejki. Pod jeden z nich w chwili wypadku dostał się jego kierownik, Stanisław Małyszewski z Łobżenicy, który uległ zmiędzeniu prawej nogi powyżej kolana. Nieszczęśliwego odstawiono do szpitala w Wyrzysku. Wypadek miał miejsce dla tego, że pokniętą szynę nie sposób było dostrzedz z powodu gęstego śniegu.

w) Wyrzysk. (Pożar od pochodni.) W Wytrogu w pow. wyrzyskim w zabudowaniach restauratora Stefana Kulczaka spaliła się stodoła i chlew wraz z żywym inwentarzem. Strata sięga 10.000 zł, którą w części pokryje ubezpieczenie. Pożar powstał od pochodni, z którą służący przyszedł do stodoły na siano.

POMORZE.

p) Nakło. (Straszna śmierć robotnika.) Na stacji kolejowej w Nakle wydarzył się tragiczny wypadek, którego ofiarą padł robotnik niejaki Cichy, zajęty zmianianiem śniegu z szyn. Cichy posiadał na uszach ochraniacz i nie słyszał zbliżającego się pociągu. Stojąc na torze kolejowym został tak silnie uderzony buforem lokomotywy, iż padł głęboko w śnieg. Po kilku godzinach znaleziono go nieżywego.

p) Chełmno. (Samobójstwo kadeta.) Podczas rewidzji w korpuse kadetów w Chełmnie u jednego z uczniów znaleziono książkę, będącą własnością jednego z oficerów korpusu. Lękając się odpowiedzialności uczeń ów strzelił do siebie i zranił się ciężko w lewe płuco. Przewieziony do szpitala mimo troskliwej opieki zmarł w kilka godzin po wypadku.

p) Lidzbark. (Wilki w okolicach Lidzbarku.) Na drodze prowadzącej z Bieżunia i Żurawina prowadzącej przez lasy państwowe napotkali jadący na targ do Lidzbarku rolnicy stado wilków złożone z około 30 sztuk. Wilki nie zaczęły jadać, lecz uciekły

Z Poznania.

P) Próby z balonami wolnymi na Pow. Wyst. Kraj. Dyrekcja Powszechnej Wystawy Krajowej w Poznaniu zawiadamia, że podczas trwania Wystawy w d. 15 sierpnia r. b. odbędzie się szereg wlotów próbnych z balonami wolnymi nad obszarem Powszechnej Wystawy. Wloty zapowiadają się bardzo interesujące.

P) Echo referatu pułkownika Sławka. „Dziennik Poznański” informuje, że kół uniwersyteckiego, że senat uniwersytetu poznańskiego powziął uchwałę w sprawie studentów Polusa i Stanisława Jabłońskiego, skazującą obu na relegację na zawsze z uniwersytetu poznańskiego. Pozostaje to w związku z referatem pułkownika Sławka i znanych incydentów podczas tego odczytu oraz ogłoszonych później enuncjacji wspomnianych studentów.

p) Gdańsk. (Prasa gdańska a przyjazd p. Bartla.) Prasa gdańska zajmuje się obecnie spodziewanym przyjazdem premiera Bartla do Gdańska. „Danziger Neueste Nachrichten” uważa przyjazd ten za naturalny akt kurtuazji ze strony Polski i łączy fakt ten z wizytą prezydenta senatu gdańskiego Sahma w roku 1921. Prasa niemiecko-gdańska uważa że wizyta polskiego premiera w Gdańsku potwierdzi długo kwestionowaną suwerenność wolnego miasta Gdańska. Dla uczczenia pobytu wysokich gości senat ma wydać bankiet w salonych ratusza, gdzie wygłoszone będą liczne mowy. Drugi bankiet przygotowuje minister Strassburger w swych prywatnych apartamentach.

p) Gdańsk. (Złodzieje kradną futra.) Do domu konfekcyjnego Guttmana przy Breitgasse włamali się nocą złodzieje i zabrali wielką ilość wartościowych futer.

p) Gdańsk. (Dla dachu nad głową popełnił zbrodnię.) W swoim czasie donosiłmy o zbrodni podpalenia, którą z rozmysłem spowodował 77-letni włóczęga Jan Kruszyński. Ofiarą płomieni padły stalnie i stodoła zamożnego rospodara pod Gdańskiem. Kruszyński nie czując już sił do dalszej wędrówki żebraczej, postanowił za wszelką cenę dostać się do więzienia, aby w ten sposób uzyskać dach nad głową. Po dokonaniu strasznego czynu stawiał się do dyspozycji władz. Bezdomnego starca skazano na 6 miesięczne więzienie, następnie zostanie on po odsiedzeniu kary umieszczony w domu dla starców.

p) Gdańsk. (Przygotowania do P. W. K.) Związał się tu komitet Wystawy Pracy Kobiecej na P. W. K. Komitet przygotowuje prace artystyczne w zakresie ludowej sztuki kaszubskiej. Na czele komitetu stoi wiceprezydent miasta p. Ewert-Krzemiński.

ŚLĄSK.

s) Katowice. (Wykrycie złodziei po dwóch latach.) Władze policyjne wykryły po dwuletnich poszukiwaniach onegdaj włamywaczy, którzy w roku 1927 skradli u właściciela ziemskiego inż. Albino-wicza w Belku 8.233 zł. a w szpitalu Śniłki Brackiej w Rydułtowicach 1.621 zł. Są to trzej robotnicy z Sosnowca, należący, jak się okazało, do dobrze zorganizowanej szkiei.

s) Katowice. (Eksplodacja w kopalni.) W kopalni „Ferdynand” wydarzył się onegdaj śmiertelny wypadek, którego ofiarą padło 2 robotników. Wypadek spowodowany został eksplozją gazów po strzałach górniczych. Władze górnicze prowadzą w tej sprawie dochodzenia.

s) Oświęcim. (Budowa mostu na Wiśle.) Min. Komunikacji buduje na Wiśle na szosie Wrocław—Kraków, tuż nad granicą Nowy Barun—Oświęcim olbrzymi 4-lukowy most żelbetonowy. Budowa zostanie rozpoczęta w marcu br. i potrwać ma do czerwca 1930 r. Projekt mostu wykonał dr. inż. Kaufman i inż. Olszak z Katowic. Koszt budowy wyniesie 710.000 zł. Most będzie jednym z największych na Śląsku.

s) Siemianowice. (13-letnia bohaterka.) Onegdaj na zamrażniętym stawie hutniczym w Siemianowicach" dwoje dzieci, 8 i 13-letni Erik Brantwein i 13-letnia

P) Nadział się na hak. Lokatorzy domu przy ul. Piaskowej byli świadkami wstrząsającego wypadku. Młody robotnik Antoni L. schodził schodami z wiatrem w rękę, ażeby w podwórzu nabrać wody. W pewnej chwili poślizgnął się, stoczył się kładem w dół i upadł na wystające z poręczy osłony haka, które wbiło mu się głęboko w ciało w okolicę podbrzusza. Na straszny krzyk okaleczonego zbiegli się sąsiedzi. Przyjechało Lekarstwo Pogotybie Ratunkowe, nieszczęśliwego opatrzone przewoźniczo i zawieziono do szpitala miejskiego. Rana nie zagraża życia.

P) Z teatrów poznańskich. Teatr Wielki: 22. 2. „Faust”. 23. 2. „Księżniczka diamentów”. — Teatr Polski: 22. 2. „Dziękuję za służbę”. (Premjera). 23. 2. „Dziękuję za służbę”. — Teatr Nowy: 22. 2. „Broadway”. 23. 2. „Broadway”.

Roma Mizerówna, bawiła się na lodzie, gdy nagle Brantwein zarażał się pod kruchy lód. Mizerówna, która znajdowała się przy brzegu, nie tracąc przytomności, umysłu, podpełzała się do wyłomu w lodzie i zarzucając na chłopca szal, wyciągnęła go z wody.

BYŁA KONGRESÓWKA.

bk) Łódź. (Wybuch prochu w sądzie kłodzkim) W Łodzi w gmachu sądu zamarzła rura wodociągowa. Wezwani dwaj ślusarze Józef Olbrowski i Menasz Ciuk okrecili ją nakutkami, które zapaliły. Ogień przedostał się na pierwsze piętro, gdzie obaj stojąc przy rurze drewnianą szafkę, w której przechowywane były dowody rzeczowe. W jednej chwili nastąpił potężny wybuch. Szyby w korytarzu sadowym powypadały z okien. Obaj ślusarze zostali ciężko ranni. Ustalono że w szafce wśród dowodów rzeczowych znajdowała się paczka z prochem, który eksplodował.

bk) Wieluń. (Morderstwo.) W pobliżu Wielunia w polu znaleziono trupa mężczyzny. Ustalono, że zamordowanym jest Jan Skaleniak szofer z Krakowa a sprawcą zbrodni zawodowy złodziej i włamywacz Mieczysław Borecki, którego aresztowano. Przyznał się on do winy a przytem podał, że towarzyszką jego w czasie dokonania mordu była niejaka Stefania Świdzka, artystka z „dyplomem” szkoły filmowej w Warszawie. Współuczestniczkę morderstwa poszukuje policja.

MAŁOPOLSKA.

mo) Kraków. (2 nieszczęśliwe wypadki na torze kolejowym.) Na torze kolejowym pomiędzy Skawiną a Krakowem znaleziono zwłoki kobiety z obciętą lewą nogą w kołanie. Ustalono, że jest to Anna Wcisłowska z Budkowa w powiecie krakowskim, która uległa nieszczęśliwemu wypadkowi, niosąc do torem do Krakowa. W Jaworznie na torze kolejowym koło fabryki „Azot” znaleziono zwłoki Stanisława Grawczyka, robotnika ze Szczakowic z rozbitą głową i urwanymi nogami. Przejechał go pociąg wiozący węgiel.

KRESY WSCHODNIE.

kw) Wilno. (Komisja ministerialna.) W pierwszych dniach marca przybył ma do Wilna komisja ministerialna z ministrem Kühnem na czele. Komisja ma dokonać lustracji poszczególnych odcinków kolejowych Dyrekcji wileńskiej.

Tylko do 25 lutego

przyjmują urzędy pocztowe i listowi przedpłatę na „Głos” na przyszły miesiąc (marzec). Niech nikt nie zwleka, niechaj spieszy niezwłocznie, nie czekając 25-go zaprenumerować „Głos” (jednówic przedpłatę), aby sobie zapewnić regularne otrzymywanie naszego pisma, bez którego rychłych, pewnych i ciekawych wiadomości nie można się obejść.

Wyciąć, wypełnić dokładnie i wręczyć listowemu

Zamówienie na czasopismo.

Niżej podpisany prosi o dostarczanie czasopisma

„Głos Leszczyński”

z Leszna

na miesiąc marzec za 2,14 zł ściągnąć należność przez listowego.

, dnia lutego 1929.

(Podpisz dokładnie adres)

Wyciąć, wypełnić dokładnie i wręczyć listowemu

Zamówienie na czasopismo.

Niżej podpisany prosi o dostarczenie czasopisma

„Głos Polski”

z Leszna

na miesiąc marzec za 2,14 zł ściągnąć należność przez listowego.

, dnia lutego 1929.

(Podpisz dokładnie adres)

SPRAWY GOSPODARCZE.

GIEEDA.

pi) Dziś dnia 21. 2. 1929. kursy walut są następujące:

Dolar ameryk.	1	8,85
Funt angielski	1	43,10
Frank franc.	100	34,70
szwaic.	100	170,83
Marka niem.	100	210,75
Guldeny gdańskie	100	172,28

gp) Papier ogniotrwały wynaleziony został przez znanego berlińskiego chemika, inż. Franciszka Francika. Wynalazek ten polega na poddaniu masy celulozowej procesowi chemicznemu, który czyni go wytrzymałym na temperaturę do 1200 stopni. Wynalezienie papieru niepalnego będzie miało duże znaczenie, gdyż przedwzrostkiem zabezpieczać będzie ważne dokumenty, sporządzone na nim, od ognia, a także od zniszczenia, gdyż ten nowy gatunek papieru jest bardzo trwały. Inż. Franck pracuje obecnie nad wynalezieniem atramentu, odpornego na wszelkie działania atmosferyczne.

OGÓLNE WIADOMOŚCI.

o) Zmiana nazwisk hańbiących lub ośmieszających. (Warszawa (A.W.) Sejmowa podkomisja administracyjna obradowała w ciągu czterech posiedzeń nad wnioskiem w sprawie zmiany nazwisk hańbiących. Przyjęto projekt ustawy, według którego zmiana nazwisk hańbiących, ośmieszających i nie liczących z godnością człowieka dokonywać się będzie w trybie znacznie uproszczonym a dla osób niezdolnych na koszt skarbu państwa.

ROZMAITOŚCI.

— Oburzona posłanka. W angielskiej izbie gmin panuje zwyczaj odwieczny, że posłowie uczestniczą w posiedzeniach izby, nie zdejmując kapeluszy. A jeżeli który z nich zdejmie kapelusz, to zwracają się do prezesa izby z zapytaniem, musiż nałożyć kapelusz na głowę. Z tego powodu doszło w tych dniach w izbie gmin do zabawnej zajścia. Oto, gdy posłanka Susan Lawrence, siedząca bez kapelusza na swym miejscu, poselskim, powstała, zwracając się do prezesa w sprawie dyskutowanego właśnie wniosku zaczęła wołać żartobliwie: „Kapelusz, kapelusz!” — podeszła zaś Cecil Wilton sporządził szybko z kawałka dziennika kapelusz trójkątny i włożył go na głowę koleżance. Posłanka jednak zrzuciła kapelusz ten, oburzona, z głowy. Odepchnęła też z oburzeniem stary kapelusz filcowy, podany jej przez innego posła. Ponieważ zaś pozostała w ten sposób bez kapelusza, prezes izby nie zwrócił wcale na jej słowa uwagi i poddał wniosek głosowaniu. Pani Lawrence opuściła salę posiedzeń obrażona nie biorąc już udziału w głosowaniu.

Z Warszawy.

W) Uznanie dla min. Miedzińskiego. Onegdaj delegacja Stow. Teletechników Polskich wręczyła p. ministrowi poczt i telegrafów Bogusławowi Miedzińskiemu dyplom członka honorowego w uznaniu zasług, który dzięki swej inicjatywie i wrodzonej energii przyczynił się w wysokim stopniu do rozwoju teletechniki polskiej.

W) Piękny dar dla działu warszawskiej. Szerę prywatnych właścicieli obszarów leśnych, położo-

nych w obrębie gminy Mogielnica, wydzieliło ze swych terenów grunty, które zamierza oddać bezpłatnie Warszawie na cele kolonii leśnych, względnie wybudowanie tam zakładu opiekuńczego dla dzieci. W imieniu ofiarodawców zawiadomił o tem stolice magistrat mogielnicki. Ofiarowane obszary stanowią łącznie 40 morgów lasu.

—0—

Program „Radja Poznańskiego”.

Piątek, 22. lutego.

13,00 Sygnał czasu. — Koncert gramofonowy. 14,00 Notowania giełdy pien. i zboż.-tow. i cen targ. Rzeźni miejsk. 14,15 Komunikaty gosp. roln. PAT'a itd. 17,00 Kursy elemen. języka ang. 17,25 Odczyt. 17,55 Koncert. 18,55 Rzeczy ciekawe. 19,20 Odczyt. 19,45 Nadprogram. 20,15 Koncert symfoniczny. 22,00 Sygnał czasu — komunikaty. 22,15 Muzyka taneczna.

Program „Radja Warszawskiego”.

Piątek, 22. lutego.

11,56 Sygnał czasu, komunikat lotniczo-meteorol. 12,10 Koncert z płyt gramofonowych. 13,00 Komunikaty. 14,15 Komunikaty. 15,10 Przegląd wydawnictw periodycz. 15,35 Nadprogram. 15,50 Koncert z płyt gramofonowych. 17,00 Odczyt. 17,25 Odczyt. 17,55 Koncert. 18,50 Rozmaitości. 19,10 Odczyt. 19,35 Nadprogram i komunikaty. 19,56 Sygnał czasu. — 20,00 Pogadanka muzyczna. 20,15 Koncert symfon.

RUCH W TOWARZYSTWACH

h) Arcybractwo Straży Honorowej N. S. P. J. Dziś w czwartek, o godz. 8-mej próba teatralna na probostwie O komplet prosi Zarząd.

h) Koło Śpiewu „Dembliński”. Dziś (w czwartek) o godz. 8,15 wieczorem lekcja śpiewu w kat. szkole żeńskiej przy placu dr. Metziga. O licznym i punktualnym przybyciu prosi Zarząd.

h) Stow. Młodych Polek. Dziś w czwartek odbędzie się zbiórka amatorów zastępu II o godz. 8 wieczorem na probostwie. O przybycie wszystkich druhen prosi Zarząd.

h) Stow. Młodzieży Polskiej. Dziś w czwartek o godz. 8-mej wiecz. zebranie zarządu w Domu Kat. Prezes.

h) Z. Z. P. Dnia 24. bm. o godz. 14-tej (2 popoł.) na sali p. Pieczyńskiego odbędzie się zebranie Zjed. Zaw. Polsk. filij mieszanej. Ponieważ na porządku obrad będą bardzo ważne sprawy, zatem upraszamy tak członków wyżej wymienionej filij, jak i innych filij Z. Z. P. o jaknajliczniejsze i punktualne przybycie. Wygłoszony będzie bardzo ciekawy referat. Zarząd filij mieszanej.

Urzędowa Cedula
Giełdy Zbożowej i Towarowej

w Poznaniu

Poznań dnia 20 lutego 1929

Ceny transakcyjne

Zyto 45 tonn paryt. Poznań	38,85—34,10
Uspokojenie spokojne	
„Ceny orientacyjne”	
Pszonica	42,75—43,75
Uspokojenie: spokojne	32,25—33,25
Uspokojenie: przemiłowe	33,25—35,00
Uspokojenie: słabsze	30,00—30,00
Owies stary	30,25—31,52
Owies	
Uspokojenie: słane	
Maks. zwrotu 70% w. w. stand.	47,50
Uspokojenie: stare	
Maks. zwrotu 65% w. w. wor.	60,00—64,00
Uspokojenie: stare	
Otrąb żytni	25,00—26,00
Otrąb orszenn	25,25—26,25
Wyra. latowa	41,00—43,00
Peluszka	39,00—41,00
Groch polny	44,00—47,00
Groch Victoria	82,00—87,00
Groch Folewa	53,00—58,00
Łubin niebieski	25,00—26,00
Łubin żółty	29,00—31,00
Seradela	55,00—60,00
Koniczyna czerwona	160,00—200,00
Koniczyna biała	170,00—270,00
Koniczyna szwedzka	330,00—410,00
Plat i ziemniaczane	30,25
Sioma luzna	4,50—5,00
Sioma prasowana	6,50—7,50
Sioma luzna	14,00—15,50
Sioma luzna nadnośkie	15,50—17,00
Sioma luzna nadnośkie	17,00—19,00
Mano prasowane nadnośkie	52,00—53,00
Makuch Intony 36,38	48,00—49,00
Makuch rzepakowy 36,38	49,00—51,00
Makuch słonecznikowy 43,52	49,00—51,00
Srót Sola 46,48	49,00—51,00
Ogólne uspokojenie spokojne	

Kons. zjazdu redakcyjnego.

Redaktor naczelny i odpowiedź: Stefan Machalewski
Za dział ogłoszeń odpowiada: Stanisław Szal.
Rekopisów nie zamówionych nie zwraca się.
Redakcja otwarta od godziny 8-mej rano do 2-giej po poł. i od godz. 5—7-mej wiecz. — Redaktor naczelny przyjmuje od godz. 1—2-giej po poł.
Członk. Druż. Leszczyńskiej Sp. z ogr. odp. w Lesznie

**Świeże
zielone
śledzie**

nadeszły

Cz. Muszyński

(dawn. Max Menzel)

Leszno, ul. Leszczyńskich.

Szofer

siosarz, lat 34, trzeźwy i sumienny, władający językiem polsko-niemieckim, poszukuje posady natychmiast lub od 1. marca br. — Piśm. zgłoszenia nadesłać do eksp. Głosu pod „Szofer”.

KUPIE
MASZYNE

do zycia, ciężkiego typu, w dobrym stanie, cylindrową lub suwakową, ewtl. rymarską. Zgł: Kapala, Leszno, ul. Boczna 11

Kinoteatr „IMPERIAL“ (Hotel Polski)

Dziś! **SWENGALI** Dziś!
(CZŁOWIEK BEZ SUMIENIA) W roli g. PAWEŁ WEGENER.
Początek o godz. 7 i 9. KONCERT.

KINO APOLLO ul. Leszczyńskich 30

Dziś poraz ostatni potężny dramat stepów amerykańskich
„Djabełska przełęcz”
czyli „NA ZŁAMANIE KARKU”
Początek o godz. 7 i 9. KONCERT.

4-6000 zł

pożyczki, na krótki czas, za dobrą gwarancją i procentem, nawet współnik z większym kapitałem nie wyklucający. Spieszne zgłoszenia do ekspedycji Głosu pod lit. „W. K. 93”

Dla stelmachów

stojące drgi brozowe na dysze i inne potrzeby gospodarskie, w parcelach, na sprzedaż. Zgłoszenia przyjmuję do 1 marca br.

Kasa Majętności Lubonia, p. Pawłowice
Telefon Poniec 45.

Służąca

może się zgłosić od 1. 3. 29.
Leszno, Al. Dąbrowskiego 3.

Dziewczę

od 15—17 lat, potrzebne na g. urzędów, do prac domowych. Zgłoszenia: Leszno, ul. Dąbrowskiego 5, I. piętro lewo. (w piątek od godz. 3—5 pop.)

Duży pokój

wygodnie umiebl. w Lesznie przy rynku, z elektr. oświetleniem, inteligentnemu panu wynajm. — Adres wskazać eksp. Głosu.

Gospodarstwo
16 mg.

ziemia drenowana, I. i II. kl. budynki maszynowe, do wydzierżawienia. Do objęcia potrzeba 3 tys. zł. Zgłosz: Fr. Młinta, Bojanowo.

Dom

murow., kryty dachówką, 5 pok. i kuchnia, chleb murywany, do tego podwórze z wjazdem i 1/2 morgi ogrodu — spiesznie na sprzedaż. Cena podług ugoły K. Giezek, Krobis, ulica M. Górecka 17, p. Gostyn.

Sala Domu Ewangel. w Lesznie

Sobota, dnia 2 marca 1929 o godz. 8 wiecz.

Alfred Hoehn

pianista-wirtuoz wszechświatowej sławy
W programie:

Haendel, Brahms, Schumann (Karnawał),
Debussy, Chopin, Liszt.

Bilety po 5, 3, 2 i 1 zł w firmie Senf przy Rynku
i przy kasie koncertowej.

2 mg. ziemi

na podbudowę przy Lesznie po zrukuje celm kupna. Piśm. zgłoszenia upraszam do eksp. Głosu pod „Ziemia”.

Książki badania
zwierząt pociągowych

używanych w celu wykonywania rzemiosła domokrętnego poleca —

Drukarnia Leszczyńska

Sp. z o. o. — LESZNO — ul. Wolności 21. Tel. 61.

Przedpłata: Na poczęcie wraz z tygod. „Przyjaciół Rolnika,” „Ognisko Domowe,” dodatkiem poświęconym i dodatkiem ilustrowanym z odnozn. do domu przez listowego właściciela z opłatami pocztowymi wynosi kwartałnie 6,42 zł, miesięcznie 2,14 zł, w ekspedycji agenturach miesięcznie 1,80 zł, z odnośnikiem do domu 2,00 zł. Oddzielny numer 15 groszy.
Ogłoszenia: Wiersz milim. 6 łamowy 15 groszy. Reklamy i łamowe w dziale redakcyjnym 40 groszy. Najmniejsza ogłoszenie kosztuje 2,00 złota. Przy częstym powtarzaniu udziela się rabatu. Przy konkursach i dochodzeniach sądowych wszelkie tabaty spadają. Za telefonicznie podane ogłoszenia nie przyjmujemy odpowiedzialności. Konto bankowe: Bank Ludowy w Lesznie. Konto czekowe P. K. O. Poznań 203735. Skrytka poczt. 22. W razie przeszkód w zakładzie, spowodowanych wyższą siłą, strajków lub temo podobnych, wydawnictwo nie odpowiada na dostarczanie piśma a abonenci nie mają prawa do odszkodowania.

Agentury pozamięscowe: Rawicz: Rękosiewicz, księg. Bojanowo: Adamczewski, Dwor. cowa: Smugiel, Feliks Zbierski, Gostyn: Kiełmiński, Rynek. Poniec: Stefański, księgarnia. Krobis: A. Wlekiński, Wolstym A. Smoczyński, ulica Kościelna nr. 1. Miejska Górka: A. Kravczyk, ulica Główna nr. 60. Sarnowa: J. Kociński, skład kolonialny. Jutrosini: J. Ostrowski, Rynek nr. 9. Zbąszyń: M. Celińska, ul. Mazekowska nr. 67. Matuzczak, księgarnia, ul. Marszałkowska. Stefanów: K. Bachórz, Bocz. F. Drótkowski. Nowy Tomyl: L. Garstkowski. Paporze: K. Kosiński, Rynek. Rostkowo: W. Wolstym J. Siuta. Dublin: P. Rawicz, Rynek. Koźmin: K. Kosiński. Wronów: A. Dąbrowski, Rynek. J. Poprawski, Rynek. Zaborów: W. Winkler, Rynek. Matyła, Rynek. Włoszakowice: Włoszakowski, skład kolonialny, Święciechów: Koschel. Osieczka: Cieślński, drogeria, Rynek. Białków: Górny, Szymański, piekarnia.

Przyjaciel Rolnika

Tygodnik

Bezpłatny dodatek do „Głosu Leszczyńskiego” i „Głosu Polskiego”

Nr

Leszno, dnia 22 lutego 1929 r

Rok 2.

Z państwowego Banku rolnego.

W Warszawie odbyło się posiedzenie rady nadzorczej państwowego Banku Rolnego. Dyrekcja złożyła sprawozdanie z działalności Banku za rok ubiegły, poczem rada zatwierdziła bilans, rachunek strat i zysków oraz podział zysków.

Suma bilansowa osiągnęła 738.5 mil. zł., gdy w r. 1927 wynosiła 424.5 mil. zł., czyli wykazała wzrost w porównaniu z r. 1927 o 73.8 proc. Udzielone kredyty dla rolnictwa, które w r. 1927 wynosiły około 250 milionów wzrosły w ciągu 1928 r. o 100 proc., czyli do sumy przeszło pół miljarda zł.

Poza tem rada nadzorcza zatwierdziła przepisy w sprawie kredytów długoterminowych dla części górnośląskiej woj. śląskiego.

Za ile wywieźliśmy produktów rolnych w grudniu 1928 r.

Na ogólną sumę 209 milionów, 173 tysiące złotych, tyle bowiem wart był nasz wywóz w grudniu; produkty rolne stanowiły następujące sumy: Produktów spożywczych — za 63 mil., 386 tysięcy zł., w tem najwięcej cukru — za blisko 20 mil., następnie mięsa — 7 mil., jęczmienia — 6 milionów. — Najmniej zaś pszenicy, bo zaledwie za 21 tysięcy, a maki pszennej — wcale. Zwierząt wywieźliśmy za 16 milionów, 285 tysięcy — w tem trzody chlewnej — za prawie 15 milionów, roślin i ich części — za 5 mil., a materiałów i wyrobów drzewnych za 40 milionów. (Arol.)

Popieranie rolnictwa przez samorządy.

Ministerstwo rolnictwa w porozumieniu z ministerstwem spraw wewnętrznych i reform rolnych ustaliło instrukcję w sprawie popierania rolnictwa przez samorządy.

Zgodnie z nią całokształt prac nad podniesieniem rolnictwa w powiecie i wykonaniem rolniczym terenów, objętych akcją agrarną, znajdować winien oparcie i należną opiekę w organach samorządu powiatowego.

Do zadań samorządu w tej dziedzinie należą: 1) akcja melioracyjna, 2) opieka weterynaryjna, 3) planowa likwidacja nieużytków, 4) szkolnictwo rolnicze, 5) popieranie hodowli, 6.) zwalczanie chorób roślin, 7) wreszcie popieranie dobrowolnych zrzeszeń rolniczych, które w różnorodny sposób pracują nad podniesieniem kultury rolniej.

• **Odroczenie rozporządzenia.** Weszło w życie rozporządzenie Ministrów Skarbu, Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa, mocą którego wejście w życie rozporządzenia z dnia 13-go listopada 1928 r., w sprawie ustanowienia cła wywozowego na jaja zostało odroczone do dnia 1-go marca 1929 r. (Arol.)

J. DONIMIRSKI

Prezes Wlkp. Tow. Kółek Roln.
na pow. leszczyński.

„Sprawdzanie korzyści jakie przynosi stosowanie nawozów sztucznych“.

Wiadomo dzisiaj już każdemu, pilnie na zebraniach kółka uczęszczającemu i uświadomionemu rolnikowi — członkowi Kółka rolniczego, że używanie nawozów sztucznych stało się koniecznością niezbędną, jeżeli się chce wygospodarować z ziemi największy plon jaki ona dać może, a niejeden z członków osobiście się już o tem przekonał. Niezliczony szereg doświadczeń poczynionych przez stacje doświadczalne, oraz przez samodzielnych rolników stwierdził już niezbicie, że używanie sztucznych nawozów opłaca się rolnikowi sownie, to znaczy, przynosi mu zysk w gotówce.

To też do istniejących już dowodów, chcę dzisiaj dorzucić jeszcze jeden dla przekonania tych rolników, którzy nie czytając niestety innych pism fachowo-rolniczych, sięgną przynajmniej do „Przyjaciela Rolnika”, aby z niego wyczytać o najnowszych zdobyczach nauki i doświadczeń. Poniżej podaję dwa doświadczenia nawozowe: jedno z jęczmieniem, drugie z mieszanką, które pod kontrolą „Koła Doświadczalnego” przeprowadzone zostały w majątności Golańce, a które przejrzyście i widocznie uwydatniają jaką korzyść plonu jęczmienia i mieszanki wywołały, poszczególne nawozy użyte osobno i razem w różnych kombinacjach.

Doświadczenie nawozowe z jęczmieniem 1928.

przeliczone w stosunku na 1 morgę magdeb.:

1. Bez nawozów — 11,— ctr. ziarna, 15,70 ctr. słomy.
2. 1 ctr. soli potasowej 20 proc. i 1 ctr. superfosfatu 16 proc. — ziarna 12,64 ctr., słomy 18,15 ctr. Nadwyżka: ziarna 1,64 ctr., słomy 2,45 ctr.
3. 1 ctr. soli potasowej 20 proc. i 0,75 ctr. azotniaku 20 proc. — ziarna 13,25 ctr., słomy 19,25 ctr. Nadwyżka: ziarna 2,50 ctr., słomy 3,55 ctr.
4. 1 ctr. superfosfatu 16 proc. i 0,75 ctr. azotniaku 20 proc. — ziarna 13,50 ctr., słomy 19,85 ctr. Nadwyżka: ziarna 2,25 ctr., słomy 2,45.
5. 1 ctr. soli potasowej 20 proc., 1 ctr. superfosfatu 16 proc. i 0,75 ctr. azotniaku 20 proc. — ziarna 14,30 ctr., słomy 21,80 ctr. Nadwyżka: ziarna 3,30 ctr., słomy 6,05 ctr.
6. 1 ctr. soli potasowej 20 proc., 1 ctr. tomasówki 16 proc. i 0,75 ctr. azotniaku 20 proc. — ziarna 13,70 ctr., słomy 20,70 ctr. Nadwyżka: ziarna 2,70 ctr., słomy 5 ctr.
7. 1 ctr. soli potasowej 20 proc., 1 ctr. superfosfatu 16 proc., 0,75 ctr. azotniaku i 6 ctr. wadna

pal. 65 proc. — ziarna 15,80 ctr., słomy 23,80 ctr.,
Nadwyżka: ziarna 4,80 ctr., słomy 8,10 ctr.

8. 1 ctr. soli potasowej 20 proc. 1 ctr. tomasówki
16 proc., 0,75 ctr. azotniaku 20 proc. i 6 ctr. wapna
pal. 65 proc. — ziarna 14,50 ctr., słomy 22,25 ctr.
Nadwyżka: ziarna 8,50 ctr., słomy 6,55 ctr.

Uwagi: a) Doświadczenie z jęczmieniem wykonano na glebie drenowanej V. i VI. klasy katastru na poletkach 1 arowych w 5-ciu powtórzeniach. b) Jęczmienienia wysiano 40 funtów ziarna na 1 morgę magdeb., rzadek od rzadka w odległości 25 cm. c) Jęczmień był dwa razy opelany. d) Przedplon: okopowe.

Doświadczenie nawozowe z mieszanką 1928 r.

przeliczone w stosunku na 1 morgę magdeb.:

1. Bez nawozów — ziarna 9,60 ctr., słomy 12,70 ctr.

2. 2 ctr. soli potasowej 23 proc. — ziarna 11,00 ctr., słomy 13,20 ctr. Nadwyżka: 1,40 ctr., słomy 0,50 ctr.

3. 2 ctr. superfosfatu 16 proc. — ziarna 11,50 ctr., słomy 16,60 ctr. Nadwyżka: ziarna 1,90 ctr., słomy 3,90 ctr.

4. 2 ctr. tomasówki 16 proc. — ziarna 10,60 ctr., słomy 13,00 ctr. Nadwyżka: ziarna 1,00 ctr., słomy 0,30 ctr.

5. 2 ctr. soli potasowej 23 proc. i 2 ctr. superfosfatu 16 proc. — ziarna 12,75 ctr., słomy 17,70 ctr. Nadwyżka: ziarna 3,15 ctr., słomy 5,00 ctr.

6. 2 ctr. soli potasowej 23 proc. i 2 ctr. tomasówki 16 proc. — ziarna 11,90 ctr., słomy 16,80 ctr. Nadwyżka: ziarna 2,30 ctr., słomy 4,10 ctr.

7. 2 ctr. soli potasowej 23 proc., 2 ctr. superfosfatu 16 proc. i 0,25 ctr. saletry chilijskiej 15 proc. — ziarna 13,75 ctr., słomy 19,90 ctr. Nadwyżka: ziarna 4,15 ctr., słomy 7,20 ctr.

8. 2 ctr. soli potasowej 23 proc., 2 ctr. tomasówki 16 proc. i 0,25 ctr. saletry chilijskiej 15 proc. — ziarna 13,05 ctr., słomy 18,70 ctr. Nadwyżka: ziarna 3,45 ctr., słomy 6,00 ctr.

Uwagi: a) Doświadczenie nawozowe z mieszanką wykonano na glebie drenowanej VI kl. katastral. na poletkach 1 arowych w pięciu powtórzeniach. b) Mieszanki składającej się 35 proc. owsa 35 proc. jęczmienia i 30 proc. peluszek wysiano 0,85 ctr. na 1 mg. magdeb., rzadek od rzadka 15 cm. c) mieszanka nie była opelana. d) Przedplon: okopowe.

Konkurs Państwowego Banku Rolnego na tani siewnik do nawozów sztucznych.

Pożyteczna inicjatywa Państwowego Banku Rolnego — ustalenie drogą konkursu, typu dobrego, a taniego (do 600 zł) siewnika na nawozy sztuczne dla drobnej własności rolnej, wydała, jak się zdaje, z dotychczasowego przebiegu konkursu, bardzo dodatnie rezultaty. Z nadesłanych 36-ciu prac — odrzucono dn. 13-go bm. — 5 prac, pozostałe 31 przekazano do rozpatrzenia podkomisji Sądu Konkursowego, w skład której weszli pp.: dyr. Bonowski, dyr. Królikowski, prof. Biedrzycki, i radca Wólski. Podkomisja ma niedługo ukończyć swe prace. (Arol.)

Produkcja cukru w r. 1928-9.

Tegoroczna kampania cukrowa przedstawia się dużo lepiej, niż r. ub. O ile bowiem r. 1927/28 — dał około 505 tys. ton cukru — to r. 1928/29 oblicza się na przeszło 660 tys. ton tj. o 150 tys. ton więcej, co stanowi 4-tą część całej produkcji. (Arol.)

Produkcja cykorji.

Przed wojną głównym producentem cykorji na ziemiach polskich było Królestwo Kongresowe, teren uprawy tego artykułu wynosił około 3000 ha., 60 proc. całkowitej produkcji Królestwa wywożono do Rosji. Po wojnie obszar uprawy cykorji zmniejszył się, dochodząc w latach 1922/23 do 1.900 ha; odtąd uprawa cykorji zaczęła się znacznie wzmagać i w latach 1926-27 obszar zasiewu przekroczył 2000 ha. Przeciętna roczna produkcja cykorji w Polsce wynosiła w ostatnim 5-leciu 33.415 ton. Suszarnie korzenia cykoryjnego koncentrują się w miejscach jego produkcji i posiadają charakter drobnego przemysłu rolniczego. W chwili obecnej istnieje w Polsce około 90 suszarni, dostarczających produkt do fabryk.

Sfery rolnicze odnoszą się bardzo przychylnie do rozszerzenia produkcji cykorji w Polsce, co jednak uzależnione jest od zdobycia zagranicznych rynków. Czynione w tym względzie próby dały już pewne konkretne rezultaty i należy się spodziewać, że prowadzona w tym kierunku akcja rozwinię się dobrze.

Z pomiędzy rynków zainteresowanych importem cykorji z Polski wymienić należy: Meksyk, Chile i Belgię i niektóre z krajów nadbałtyckich.

Księga adresowa hodowców drobiu, królików i gołębi.

Centralny Komitet Hodowli Drobiu przystępuje do druku II-go wydania „Księgi Adresowej hodowców drobiu, królików i gołębi. Księga ta ma na celu ułatwienie hodowcom zbytu rasowego drobiu i innych drobnych zwierząt. Umieszczenie adresów hodowców następuje zupełnie bezpłatnie. Pragniemy nikogo nie pominąć, każdemu ułatwić korzystną sprzedaż.

Kto więc chowa rasowy drób, kury, gęsi, kaczki, indyki, perlice, króliki, zwierzęta futerkowe, morskie świnki, kanarki, a także ptaki ozdobne i łowne np. pawie, łabędzie, bażanty — zechce podać natychmiast adres swój i dane co do chowanych ras (hodowcy nazwisko i imię, zamieszkanie, pocztę, województwo, ulicę, numer domu, wreszcie wyliczenie ras chowanych ptaków i zwierzątek.

Powtarzamy jeszcze raz, że umieszczenie adresów następuje zupełnie bezpłatnie. Zgłoszenia kierować pod adresem: Redakcja „Księgi Adresowej“ C. K. H. D. Poznań, ul. Romana Szymbańskiego, 101. (Arol.)

Ze świata.

Likwidacja dóbr niemieckich w Belgji.

Biuro Wolffa donosi, że do Izby Belgijskiej wpłynął projekt ustawy o zajęciu i likwidacji niemieckiej własności prywatnej. Prawomocność dotychczasowych zarządzeń zwróconych przeciwko własności niemieckiej była zakwestjonowana przez wyrok belgijskiego sądu najwyższego z dnia 30. czerwca 1927 r. Nowa ustawa ma uprawomocnić w całej pełni dotychczasowe zajęcia i likwidacje i zapewnić nieprzerwaną licytację własności niemieckich. Natomiast art. 1. nowej ustawy nie przewiduje rozpoczęcia nowych kroków likwidacyjnych, ponieważ dotychczasowa akcja objęła prawie całkowitą własność niemiecką, której niewielka pozostałość nie usprawiedliwiałaby utrzymywania w mocy odpowiednich zarządzeń.

Jakie majątki podlegają parcelacji w r. bież.

W nr. 9 „Dziennika Ustaw” z dnia 15 b. m. ukazało się rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 b. m. (poz. 74) o ustaleniu na rok 1929 wykazu imiennego nieruchomości ziemskich, podlegających wykupowi przymusowemu.

Przewidziany w art. 19 ustawy z dnia 28 grudnia 1925 r., o wykonaniu reformy rolnej (Dz. U. R. P. z 1926 r. Nr. 1 poz. 1) wykaz imienny obejmuje na rok 1929 — 8288 ha użytków rolnych podlegających przewidzianym w tejże ustawie skutkom zamieszczenia w wykazie imiennym z następujących nieruchomości ziemskich:

I. Na obszarze właściwości terytorjalnej okręgowego urzędu ziemskiego w Poznaniu:

w powiecie kościańskim

150 ha z folwarku Bożawola, wchodzącego w skład majątku Czerwona Wieś, dobra rycerskie należące do Anieli Chłapowskiej i syna jej Henryka Chłapowskiego w niepodzielnej wspólności spadkowej po Henryku Chłapowskim.

w pow. ostrowskim

150 ha z dóbr hrabstwa Przygodzie t. II z folwarkami należących do Michała Karola Jana Alojzego Wilhelma Edmunda Roberta Michała Władysława Radziwiłła.

w pow. jarocińskim

281 ha z maj. Lubinia Mała dobra t. I. k. 1, należące do Bennona i Arnolda Kaliskich.

w pow. wolsztyńskim

288 ha z majątków, Bełecin dobra rycerskie i Bełecin wieś t. I. k. 2, należących do Teodora von Wentzla.

w pow. szamotulskim:

64 ha z maj. Obrzycko dwór t. I. k. 7. Małygaj t. IV. k. 97. Skopanowo t. I. k. 13. Zielonagóra t. II k. 28. t. IV k. 92, należących do Zygmunta Edwarda Kazimierza Atanazego Nałęcz-Raczyńskiego.

—0—

Plagi zimy i wieści o wiosnie.

Zasiewy. Ziemia głęboko przemarzła, nie dzięki grubej warstwie śniegu nie zdołały surowe mrozy zaszkodzić oziminie. Pocieszające pod tym względem informacje dla Ministerstwa Rolnictwa na podstawie spositrzeżeń, nadsyłanych z różnych stron kraju.

Wiosna bywa zwykle kiepska po lekkiej zimie a ciepła po ostrej. Tak być powinno, na to sobie znosząc syberyjską zimę, rzetelnie zasłużyliśmy. Tak też ma być, jak dość zgodnie twierdzą europejskie instytucje meteorologiczne.

Nasza dziełnica. Z Wielkopolski napływają wiadomości, obrazujące szkody wyrządzone przez ostatnie mrozy. Mróz przedewszystkiem przerzedził zwierzostan. Okolicami np. wymarł zupełnie zeszłoroczny pomiot sarni. Poza tem donoszą nam o szkodach wśród drzew i krzewów. W powiecie kościańskim spotyka się jawory prawie rozłupane od mrozu. Lipy, kasztany a nawet dęby i buki mają rysy długie po 3—4 m. Z owocowych drzew popękały tylko śliwy. W Poznaniu w wielu parkach także widzi się drzewa popękane od mrozów. Również z pośród zwirząt domowych mrozy pozostawiły ofiary. W kilku wypadkach na skutek zbyt zimnych stajen po wsiach w czasie mrozów padło wiele koni na influenżę.

B. Kongresówka. Z powiatu koneckiego (ziemia radomska) donoszą, że panujące ostatnio mrozy wyrządziły w całym powiecie olbrzymie straty. Poprzedziła większą część ziemniaków. W wielu wsiach było przemarznięcie tak, że wieśniacy nie czekając wiosny już obecnie wyzbywają się za bezcen bydląt, kupowanego masowo na rzeź. Oprócz tego przemarzły inne ziemiopłody. Straty dosięgają setek tysięcy złotych. Po wsiach panuje wielka bieda. Włościanie nie mogą korzystać z drobnych zapasów żyta, gdy żskutek zamrznięcia wód stoją prawie wszystkie młyny.

Małopolska. (Zając przyszedł do chaty). Z Zakopanego donoszą, że w czasie kontroli lasów tatrzańskich stwierdzono silne spustoszenie wśród ptactwa, i tak wyginęło wiele t. zw. „małych ptaszków”, niezwykle pożytecznych dla tatrzańskiego drzewostanu. Równocześnie znaleziono w lasach nieżywą sarnę, która padła wskutek mrozów. Oryginalną przysgodę miała chata górala Guta. — Mianowicie wskutek

mrozu schronił się do niej zając, który dał się ludziom łatwo schwytać, wiedząc, że tylko dzięki im może się dostać do ciepła.

Ptaki przymarzły do lodu. Niezwykła tragedia rozegrała się wśród ptaków na wyspach fryzyjskich (Holandia). Oto stado mew, dzikich kaczek i gęsi skutkiem silnych mrozów i śniegów, które zapanały nad wybrzeżem morskim, opuściło dotychczasowe siedziby i odleciały na bryły lodne, na których znajdowały się odpadki pożywienia. Większość ptaków, usiadłszy jednak na powłoce lodowej natychmiast przymarzła do niej i następnie pomimo rozpaczliwych wysiłków nie mogła uwolnić się ze straszliwych więzów. Przez kilka dni męczyły się biedne stworzenia w tak straszny sposób, aż wreszcie uległy śmierci głodowej.

„Zawczasie kwiatku”... Gdańsk (AW.) Do miejscowości Rastenburg w Prusach Wschodnich przyleciał już przed 10 dniami wczesny zwiastun wiosny, szpak i ku ogólnemu zdziwieniu mieszkańców założył gniazdo na jednym z domostw.

Miljony tonn zmarzniętych kartofli. Pruskie min. rolnictwa oblicza ilość zmarzniętych kartofli w Niemczech na kilka milionów tonn. Ponieważ gorzelnie krochmalnie i fabryki płatków kartoflanych mają dostateczną ilość materiału, zmarznięte kartofle będą zużyte na paszę, co rzeczywiście spowoduje obniżenie cen bydła i nierogacizny na wiosnę.

—0—

Stosunki z zagranicą.

Wywóz do Austrii. Wiedeń (AW.) Zakończyła się konferencja przedstawicieli Polskiego Syndykatu Eksporterów Trzody Chlewnej z tutejszymi przedstawicielami rządu i interesantami targu wiedeńskiego. Konferencja, jak zapewniają koła poinformowane, wydała rezultat korzystny. Należy się spodziewać, że w następstwie tych konferencji zatarg o trzodę chlewną zostanie ostatecznie pomyślnie załatwiony. Słychać, że nastąpiło porozumienie, które ma się wyrażać ilością 550 000 sztuk. Jak sądzą w Wiedniu kontygent taki wystarczyłby do pokrycia zapotrzebowania konsumentów tamtejszych.

—0—

Ogólne wiadomości bieżące.

Leszno. (Zebranie Kółka rolniczego). W niedzielę dn. 24 b. m. o 11,30 w lokalu p. Hlskiego w Rynku odbędzie się zwykłe miesięczne zebranie Kółka rolniczego. Referat wygłosi p. dyr. Góralewski. O liczny udział członków prosi. Zarząd.

Miejska Górka (pow. Rawicz). W dniu 20. stycznia Kółko Włościan kw. Miejskiej Górcy zakończyło swój kurs gotowania, który odbywał się w Roszkówku pod kierownictwem p. Czyżównej. Kursistki w liczbie 25 urządziły z okazji zakończenia kursu przyjęcie dla swych rodzin i zaproszonych gości w liczbie blisko 300 osób. Przyjęcie urozmaicono wesołymi monologami i deklamacjami ku ogólnemu zadowoleniu. Czysty dochód w sumie 60 zł odesłało Kółko Włościanek na cele P. W. K.

Krotoszyn. (Walne roczne zebranie W. T. K. R.) W dniu 19 bm. odbyło się na sali Hotelu pod Białym Orłem roczne zebranie powiatowe Wielkopolskiego Tow. Kółek Rolniczych. — Przewodniczył zebraniu prezes powiatowy p. Józef Chelkowski ze Starego Grodu. Po przywitaniu obecnych i sprawozdaniu delegatów z poszczególnych powiatów, których jest 17 p. prezes udzielił głosu sekretarzowi p. Ratajskiemu, celem przeczytania sprawozdania z działalności Rady oddziału Powiatów Wielkopolskiego Tow. Kółek Rolniczych i Sekretariatu pow. na powiat Krotoszyn za czas od 1 stycznia do dn. 31 grudnia 1928 r. Po wysłuchaniu sprawozdania, przeczytano podział prac na rok 1929. Następnie po wolnych głosach, dokonano wyboru 7 delegatów na wykłady rolnicze, mające odbyć się w Poznaniu w dniu 26 i 27 lutego br. w Auli uniwersytetu przy ul. Zjazdowej. (sp.)

Poznań. (Wykłady rolnicze). Wielkop. Tow. Kółek Rolniczych urządza dnia 26 i 27 lutego br. w Poznaniu w auli Uniwersytetu Poznańskiego (ul. Wjazdowa) praktyczne wykłady rolnicze. Jak wykazuje już sama nazwa, praktyczne wykłady rolnicze wygłaszane są przez wybitnych naszych rolników-praktyków i cieszą się zwykle dużym powodzeniem. Opłata dla członków na dwa dni wykładów zł 2,—;

na jeden dzień zł 1,50. Sala dobrze ogrzana. Garderoba obowiązkowa. W Wdrodze powrotnej zniżki kolejowe. Program niezmiernie aktualny i urozmaicony został ogłoszony w nr. 7. „Poradnika Gospodarczego”.

Tuchola. (Wielki pożar). W ub. tygodniu wybuchł wielki pożar w majątności Brzuchowo pod Tucholą, własność p. Wilipińskiego. Palił się duży chlew, 51 mtr. długości i 12 i pół mtr. szerokości. Żywy inwentarz uratowano, jedynie wskutek dymu zadusiło się 17 prosiąt. Akcja ratunkowa wskutek siarczystych mrozów była utrudniona. Straty powstałe wskutek pożaru obliczają na przeszło 25 000 zł.

Warszawa. (Izba Rolnicza). M-stwo Rolnicze opracowało projekt statutu Warszawskiej Izby Rolniczej. Projekt ten będzie zatwierdzony przez Radę Ministrów. Zatwierdzenie statutu nastąpi prawdopodobnie w pierwszych dniach kwietnia. rb., poczem przystąpi Izba do ukonstytuowania się.

Wilno. (Kredyty siewne). Oddział Państwowego Banku Rolnego w Wilnie otrzymał 90 tysięcy zł na kredyty zasiewne wiosenne. Termin spłaty tych kredytów nastąpi 30. października.

Lwów. (Odłożenie targu nasiennego). Targ nasenny, który miał się rozpocząć we Lwowie dnia 17 bm. z powodu mrozów i utrudnionej komunikacji został odłożony do dnia 3. marca br.

Zboże. W ub. tygodniu zwiększył się popyt, a zmniejszyła się podaż, to te zna giełdzie poznańskiej i warszawskiej ujawniła się wyżka cen, a mianowicie żyto na 100 kg. zyskało w cenie 1 złoty, a pszenica — 5zł. Inne zboża pozostały bez zmiany w cenie.

Nabiał. Z powodu silnych mrozów i z tej racji utrudnionego dowozu masła na rynki cena jego znacznie się podniosła i to przeciętnie o 50 groszy. Masło polskie bardzo było poszukiwane na rynkach berlińskich, straciło jedna kua koniunkturze w Anglii.

Jaja znacznie podrożały, gdyż za skrzynię płacono 400 zł, uprzednio 370 zł.

Ceny głównych zbóż.

Na rynkach krajowych kształtowały się ceny głównych zbóż naszych w ciągu ubiegłego tygodnia w sposób następujący:

	11.2.	12.2.	13.2.	14.2.	15.2.	16.2.
Pszenvca						
Warszawa	44,75	44,75	—	45,	45,00	—
Poznań	41,50	—	41,75	42,50	43,00	43,65
Lwów	—	—	—	—	—	—
Katowice	—	—	44,00	—	—	—
Zyto						
Warszawa	35,00	35,25	—	35,50	35,75	—
Poznań	32,75	—	33,00	33,00	33,25	33,40
Lwów	—	—	—	—	—	—
Katowice	—	—	35,00	—	—	—
Jęczmień						
Warszawa	33,00	33,00	—	33,50	33,00	—
Poznań	33,50	—	33,25	33,25	33,25	33,25
Lwów	—	—	—	—	—	—
Katowice	—	—	41,00	—	—	—
Owies						
Warszawa	33,50	33,50	—	34,00	33,50	—
Poznań	31,25	—	31,25	31,25	31,25	31,25
Lwów	—	—	—	—	—	—
Katowice	—	—	37,00	37,00	37,00	—

To i owo.

Sprytny kontrabandzista.

Na granicy berlińskiej odbywa się stale kontrabanda wieprzów, czem zajmują się przeważnie chłopci z wiosek pogranicznych. Wobec bardzo obostrzonej kontroli pewien chłop uciekł się niedawno do następującego podstępu: Włożył on do walizki swego psa i z tym bagażem znalazł się przed celnikiem na granicy.

— Co macie tam w walizce?

— Psa.

— Proszę otworzyć.

— Panie, niech pan nie otwiera, bo on mi wyskoczy i ucieknie z powrotem do domu.

Celnik jednak nie dał się ubłagać, a gdy chłop otworzył walizę, pies rzeczywiście wyskoczył i pędem wrócił do wsi. Chłop pobiegł za nim.

Po godzinie na granicy, przed tymże celnikiem znowu pojawia się ten sam chłop.

— No, idźcie sobie z Bogiem i nie otwierajcie walizy, bo ta bestja znowu gotowa wyskoczyć i uciec do domu.

Chłop przesmuglował wieprzaka.

— o —